

Vägledning för svenska arter i
habitatdirektivets bilaga 2
NV-01162-10
Beslutad: 20 januari 2011

Vedtrådmossa

Cephalozia macounii

EU-kod: 1980

Länk: Gemensam text (arternas namn och koder)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#2

BESÖK: STOCKHOLM - VALHALLAVÄGEN 195
ÖSTERSUND – FORSKARENS VÄG 5, HUS UB
KIRUNA – KASERNGATAN 14
POST: 106 48 STOCKHOLM
TEL: 08-698 10 00
FAX: 08-698 14 80
E-POST: REGISTRATOR@NATURVARDSVERKET.SE
INTERNET: WWW.NATURVARDSVERKET.SE

Biologi – ekologi

Länk: Gemensam text (biologi och ekologi)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#4

Livsmiljö

Vedtrådmossa förekommer i gammal tallskog i boreal region. Arten växer på grova, murkna, omkullfallna trädstammar av främst tall i fuktig sluten skog.

Önskvärd naturlig stress och störning

Arten finns i skog som lämnats till fri utveckling, där småskaliga störningar leder till fortlöpande tillförsel av död ved i olika former, vilken arten kan växa på.

Reproduktion och spridning

Vedtrådmossa sprider sig med hjälp av sporer. Arten förväntas normalt kunna sprida sig som mest 1 meter vegetativt och 5 kilometer med sporer under en 10-årsperiod.

Status

Länk: Gemensam text (status)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#6

Status

- Sveriges rödlista 2010: Arten är klassad som Akut hotad (CR).
- Den är rödlistad även i Finland (CR) och flera andra länder i Europa.

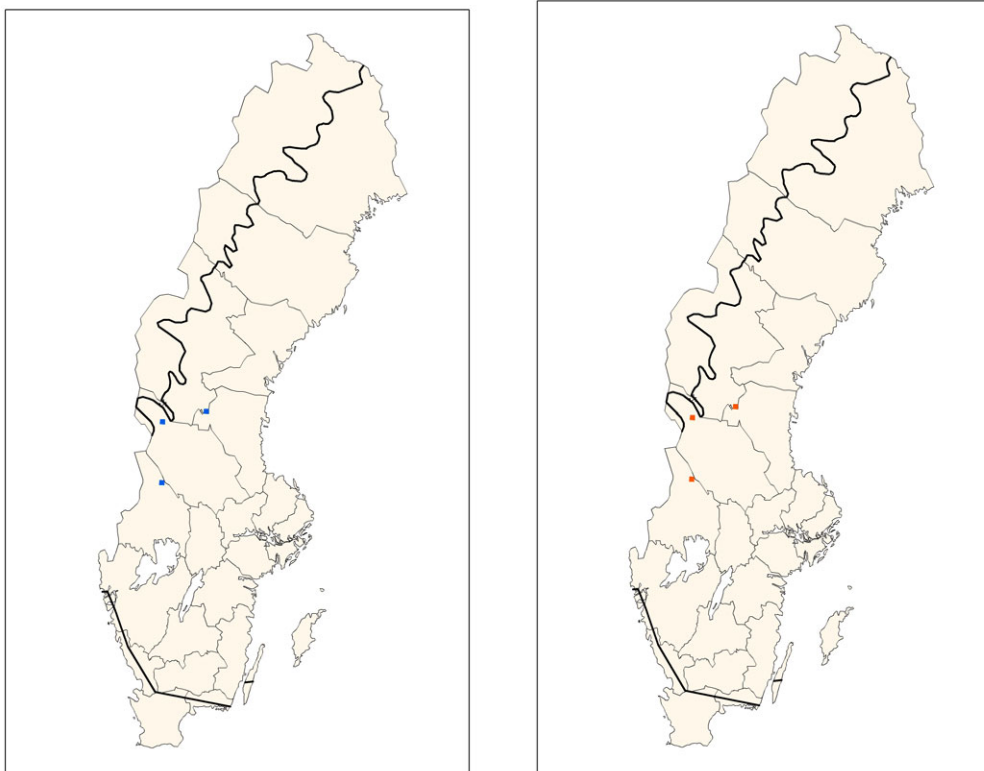
Rapporterad nationell bevarandestatus 2007

Rapporterat 2007	Reg. A	Reg. B	Reg. K	Totalt
Natura 2000-områden				
Utpekade för arten (antal)		1		1
Utbredning				
Aktuellt värde (km ²)		300		300
Referensvärde (km ²)		2 500		2 500
Bedömning aktuell status		Dålig		
Bedömning trend		Stabil		
Population				
Aktuellt värde (enhet ¹)		3		3
Referensvärde (enhet ¹)		20		20
Bedömning aktuell status		Dålig		
Bedömning trend		Stabil		
Artens livsmiljö				
Bedömning aktuell status		Otillräcklig		
Bedömning trend		Försämring		
Framtidsutsikt				
Bedömning aktuell status		Otillräcklig		
Bedömning trend		Stabil		
Samlad bedömning				
Bedömning aktuell status		Dålig		
Bedömning trend		Stabil		

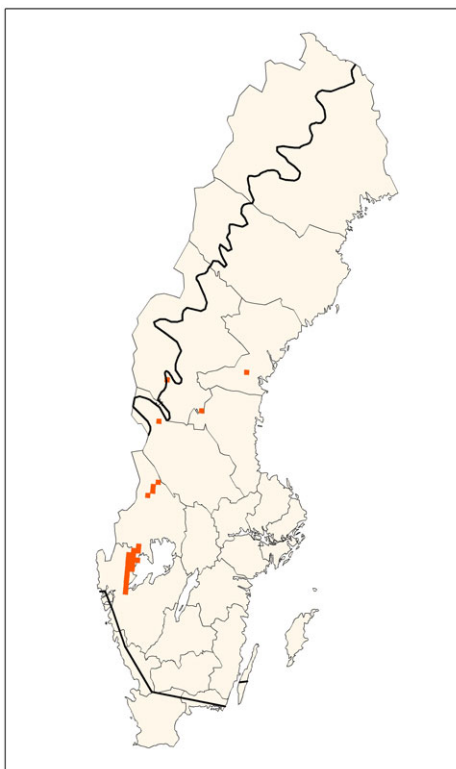
¹ Enhet för artens population är antal 2x2 km-rutor där arten finns.

Kommentarer till rapporterade uppgifter

Arten har tidigare haft en vid utbredning från Västergötland norrut till Härjedalen men moderna fynd är med säkerhet gjorda endast på tre platser i Sverige, en lokal i vardera Dalarna, Hälsingland och Värmland. I Norden finns den förutom i Sverige endast i Finland (Buch 1936) där det dock på senare år gjorts ett flertal nyfynd (Sanna Laaka muntl.). Arten är troligen cirkumboreal men med mycket spridda förekomster inom hela sitt utbredningsområde.

Figur 1. Svenskt utbredningsområde (till vänster) och förekomster (till höger).

Figur 2. Gynnsamt utbredningsområde i Sverige.

Förutsättningar för bevarande

Länk: Gemensam text (förutsättningar för bevarande)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#12

Hotbild

- Samtliga skogsskötselåtgärder på eller i omedelbar närhet av lokalerna utgör ett hot.
- Fragmenteringen av skogslandskapet liksom minskad mängd död ved är ett hot.
- Risk för negativa genetiska effekter p.g.a. små isolerade delpopulationer föreligger.

Bevarandeåtgärder

- Gångse åtgärder för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus så att ingen försämringar för arten sker, (dvs att artens intressen respekteras i fysisk planering, tillståndsprövning, generell naturvårdshänsyn, förvaltning av skyddade områden, artskydd och uppföljning samt övervakning).

Regelverk

Länk: Gemensam text (regelverk)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#16

- Arten ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 2 och den är inte en prioriterad art där.
- Vilt levande exemplar av arten är fridlyst enligt 8§ Artskyddsförordningen (2007:845) vilket innebär att det är förbjudet att i den omfattning som framgår av bilaga 2 plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort eller skada hela eller delar av exemplar.

Bevarandemål och uppföljning

Länk: Gemensam text (bevarandemål och uppföljning)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#24

Förslag till mål (inte fastställda)

Mål – utbredning & förekomst	Nivå	Metod	Mått	Frekvens
Utbredningsområdet för vedtrådmossa ska vara minst 2 500 km ² i boreal region.	Biogeografisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år
Förekomstarean för vedtrådmossa ska vara minst 20 km ² .	Nationell	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år

Mål – population	Nivå	Metod	Mått	Frekvens
Det ska finnas minst XX individer av vedtrådmossa i boreal region.	Biogeografisk	Metod är inte framtagen.	Antal individer	Vart 6:e år
Vedtrådmossa ska finnas i minst 20 2x2 km-rutor i boreal region.	Biogeografisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal 2x2 km-rutor	Vart 6:e år
Vedtrådmossa ska finnas på minst 5 lågor på varje lokal för arten / lokalen YY.	Nationell / Lokal	Enligt BI-manual mossor.	Antal lågor	Vart 6:e år
Vedtrådmossa ska täcka en yta som är minst 10 dm ² på varje lokal för arten / lokalen YY.	Nationell / Lokal	Enligt BI-manual mossor.	Antal dm ²	Vart 6:e år

Mål – livsmiljö	Nivå	Metod	Mått	Frekvens
Det ska finnas minst XX km ² lämplig livsmiljö (äldre sluten och fuktig granskog) för vedtrådmossa i artens gynnsamma utbredningsområde / området YY.	Nationell / Området	Enligt UF-manualen för skog (arbetsversion).	Antal km ²	Vart 6:e år
Det ska finnas minst 20 grova murkna lågor lämpliga för vedtrådmossa på varje lokal för arten / lokalen YY.	Lokal / Nationell	Inventering av död ved. Metod ej beskriven.	Antal lågor	Vart 6:e år

Kommentarer

Minimivån för uppföljning i skyddade områden är uppföljning av livsmiljö vart 12:e år.

Delar av metodiken följer bältesinventeringsmetoden, enligt ”Manual för inventering av annex 2 – mossor i basinventeringen”, fastställd version 1.2, 2008.

Litteratur och kontaktuppgifter

Länk: Gemensam text (litteratur och kontaktuppgifter)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#30

Artvis litteratur

Buch, H. 1936: Suomen maksasammalet. Helsingfors.

Damsholt, K. 2002. Illustrated flora of Nordic liverworts and hornworts. -- Nordic Bryological Society, Copenhagen and Lund

Schuster, R.M. 1974: The Hepaticae and Anthocerotae of North AmericaI. New York & London.

Söderström, L. 1983: Hotade och sällsynta mossarter i norrländska granskogar. Svensk Bot. Tidskr. 77:4– 12.

Länkar

Naturvårdsverket, BI-manual mossor:

http://swenviro.naturvardsverket.se/dokument/epi/basinventering/basdok/pdf/Basinventering_mossor_version_1_2_20080602.pdf

Kontaktuppgifter

Tomas Hallingbäck
tomas.hallingback@artdata.slu.se
018-67 24 67

ArtDatabanken
Bäcklösavägen 10
Box 7007
750 07 Uppsala